

Poronia erici

Liten fatsvamp

Storsvampar, Sporsäcksvampar

Klass: Sordariomycetes, **Ordning:** Xylariales, **Familj:** Xylariaceae, **Släkte:** Poronia (poronior), **Art:** Poronia erici - liten fatsvamp Lohmeyer & Benkert **Synonymer:**

Kännetecken

Bildar små vita "fat" med svarta prickar på främst kanin- och harspillning. Liknar fatsvamp men har mindre stroman och större sporer.

Stroma fatlikt, vanligen 4–7 mm brett, med kort, brett skaft som kan vara rotlikt förlängt; ovansida vit till beigevit eller café au lait-färgad och med mörka prickar av peritheciotoppar, till en början konkav men blir snart platt; utsida svartbrun (som torr mer gråbrun) och något luddigt hårig. Ett stroma kan ha upp till 20 perithecier, men små stroman (ned till 1,5 mm i diameter) med endast ett till fyra perithecier förekommer också. Nederdelen av skaftet och det omgivande substratet täcks ofta av ett brunaktigt, spindelvävslikt mycel. Sporsäckar cylindriska, kortskaftade, 160–220(–320) × 20–40(–50) µm, med sporer i en eller två rader; apikalapparat trattformig, starkt amyloid. Sporer svarta som mogna, (22–)25–32(–33,5) × (12–)14–18(–19,5) µm, ellipsoida till något spolfformiga, med många små luftbubblor, omges av ett 2–4 µm tjockt geléhölje; groddsprunga 11–13 µm lång. Parafyser talrika, septerade och ibland något uppsvällda vid tvärväggarna, 2–6 µm breda och innehåller bubblor. Konidiestadium av lindquistia-typ, täcker stromat som ett vitt, så småningom mörknande, puder. Liten fatsvamp kan förväxlas med fatsvamp *Poronia punctata* som har större stroman, mindre sporer och som vanligen lever på hästspilling.

Utbredning och status

Förekommer sällsynt i betesmarker, ofta kustnära, i Skåne och på Öland. I övriga Norden känd från Danmark. I övrigt känd från Belgien, Nederländerna, Tyskland, Storbritannien och Spanien, samt från Australien där den uppges vara vanlig. Enligt en hypotes skulle arten ha kommit från Australien till Europa i början på 1900-talet (dock finns kollektioner från Europa som insamlats redan under 1800-talet).

Ekologi

Liten fatsvamp lever i Norden framförallt på spillning av kanin och hare. Ett eller flera (upp till ett femtontal) stroman bildas på en spillningskula. Enstaka fynd har också gjorts på hästspilling. Arten förekommer framförallt i kustnära områden med sanddyner och på andra torrmarker. I andra europeiska länder har den även hittats på spillning från får och get och i Australien också på spillning från pungdjur och nötkreatur. Arten kan hittas under hela året.

Hot

[skriv här]

Åtgärder

[skriv här]

Övrigt

[skriv här]

Litteratur

[skriv här]

Författare

Björn Nordén